

מז התלמוד

סדר נזיקין, מסכת בבא בתרא, דף ק"ו

רב פפא זבן ארעא מההוא גברא, אמר ליה: הווי עשרין גריו. משחיה ולא הווי אלא המיסרא. אתא לקמיה דאביי, אמר ליה: סברת וקיבלת.

זבן ארעא - קנה קרקע
 גריו - מידת סאה
 חמיסרא - חמש עשרה

הסבר: רב פפא קנה קרקע מאדם מסוים, שאמר לו שיש בה שטח של 20 סאה. לאחר מכן מדד אותה ומצא שיש בה רק 15 סאה. בא לאביי כדי לתבוע את המוכר, אמר לו אביי: ידעת שזו הקרקע וקיבלת אותה כמוות שהיא, ולכן אינך יכול לבטל את המכירה.

★ | מן ההסטוריה

הקמת חסידות חב"ד

חסידות חב"ד נוסדה על ידי רבי שניאור זלמן מלאדי, המכונה "האדמו"ר הזקן" ו"בעל התניא", במזרח אירופה בסוף המאה ה-18. רבי שניאור זלמן היה תלמידו של המגיד ממזריטש, ממשיך דרכו של הבעל שם טוב, שרבים מתלמידיו ייסדו חסידויות משל עצמם. התנועה שהקים נקראה חב"ד - ראשי תיבות: חוכמה, בינה, דעת. חסידות חב"ד נתקלה בהתנגדויות, שבעקבותיהן נאסר האדמו"ר הזקן פעמיים בידי השלטונות ברוסיה, אך זכה לצאת לחופשי. שושלת אדמו"רי חב"ד מנתה שבעה "נשיאים", שהאחרון בהם היה הרבי מלובביץ'.

תמונה משותפת של שלוחי הרבי מליובאוויטש בחזית מרכז חב"ד העולמי - 770 בזמן כינוס השלוחים העולמי בשנת תשע"ו-2015 (Wikipedia, חיים טוויטו)

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המוגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 17:36	כניסת שבת: 18:01
יציאת שבת: 18:46	יציאת שבת: 19:01
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 17:51	כניסת שבת: 17:53
יציאת שבת: 18:48	יציאת שבת: 19:08

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר נזיקין | מסכת בבא בתרא ק"ג-ק"ט
 יום כיפור | ד' - י' בתשרי תשפ"ה (12-6 לאוקטובר 2024)

גמר חתימה טובה שיתקבלו תפילותינו ברצון

דף ק"ג: אונאת ממון

דיני אונאת ממון מתחילים למקרים שבהם שולם על חפץ מחיר יקר יותר או מחיר זול יותר ממחיר השוק, וכפי שלמדנו גם אם הטעות איננה בסקום קטן יחסית למחיר, אין המקח בטל. כך הדין בטעות במחיר. אבל אם המוצר לא סופק במלואו, כגון אדם שביקש לקנות קילוגרם בצ'לים בעשרה שקלים ובסוף התברר שהוא קיבל תשע מאות וחמישים גרם - המקח בטל. בדף זה לומדים שכן הדין במיטלטלין בלבד, אבל במכירת קרקעות אין הדין כך. אם הקונה מגלה שחלה טעות קטנה בעת מדידת הקרקע, אצי אם הוא קיבל יותר מדי קרקע, הוא יכול להוסיף מעט כסף או להחזיר את השטח, ואם הוא קיבל פחות, יכול המוכר להחזיר לו מעט כסף או לתת לו שטח נוסף, שכן שיערו חכמים שבקרקעות אדם אינו מתנה את קיום המקח בכך שיקבל את השטח במדידתו.

דף ק"ד: רב אשי, טביומי, ועריכת התלמוד הבבלי

רב אשי האריה ימים עד גיל תשעים כמעט. כשהגיע זמנו להיפטר מן העולם, נקלע לפניו מלאך המות. ביקש ממנו רב אשי שיבוא בעוד שלושים יום. כל אותו חודש ישב רב אשי ושינן את לימודו, כדי שפשיעו לישיבה של מעלה יהיה לימודו ערוך בפיו. לאחר מכן נפטר רב אשי. בנו, מר בר רב אשי, שכונה גם טביומי, על שם שבימיו היו בבבל ימים טובים לישראל, ישב על כסאו בראשות הישיבה והשלים את עריכת התלמוד הבבלי. מאז אותם ימים עיקר לימוד התורה שבעל פה מתקיים בלימוד התלמוד הבבלי.

דף ק"ה: הסכם שכירות בשנה מעוברת

מה הדין אם אדם שכר דירה לשנה במחיר קצוב, וניח שנים עשר זה לשנה, והשנה התעברה? ובכן, אם הם סיכמו "שנה", השוכר מרויח את חודש העיבור, והוא גר בדירה שלושה עשר חודשים. אבל אם הם סיכמו "שנים עשר חודש" - זה לכל חודש, השוכר צריך לשלם זה נוסף על חודש העיבור. מעשה שהיה בעיר ציפורי באדם ששכר בית מרחץ מחברו, וכן הם סיכמו: "מחיר השכירות שנים עשר זהובים לשנה - כל חודש זהוב אחד", ובסוף התעברה השנה. מה עושים? מצד אחד הם סיכמו "שנה", ואם כן השוכר צריך להרויח, אבל מצד שני הם הזכירו גם מחיר קבוע לכל חודש. בשאלה הזו המופיעה בדף הזה, נחלקו תנאים מה יהיה הדין במקרה שכזה.

דף ק"ו: חלוקת הירושה בין אחים

אחים שפרשו נכסים מאביהם, הרי הם שתפים בנכסים שהם ירשו. אם הם רוצים לחלק את השותפות, אחת האפשרויות העומדות בפניהם היא חלוקת הירושה

על המפה | על המפה

כפר חב"ד

כפר חב"ד הוא יישוב באזור המרכז. הוא הוקם בשנת תש"ט על ידי קבוצת חסידי חב"ד שהתיישבו בכפר ערבי נטוש. במקביל התיישבו באזור עולים מהונגריה וצ'כוסלובקיה, שהקימו יישוב נפרד בשם "תוחלת". שני היישובים התאחדו בסופו של דבר. האדמו"ר מחב"ד, רבי יוסף יצחק שניאורסון, שלח למתיישבים מכתב עידוד וספר תורה. **בשנת 1955 נקבע שם היישוב "כפר חב"ד", על שם החסידים שהקימו אותו.** ביישוב הוקם בית ספר למלאכה, שהתפרסם בעקבות הפיגוע שנגעה בו ב-1956, בו נרצחו מדרך וחמישה ילדים. כיום גרים במקום כ-7,000 תושבים, והוא נחשב מוקד לפעילות חב"ד ברחבי הארץ.

בניין 770 בכפר חב"ד (Wikipedia, MathKnight)

מתפללים

יוני בן 14 ורוצה מאוד לצום ביום כיפור, אולם מכיוון שבתקופה האחרונה הוא לא חש בטוב, לוקח כדורים שונים ואף נזקק לטיפולים, הרופאים אמרו לו שלמרות שאולי זו רק חולשה זמנית, הם ממליצים שהוא יישאר בבית ביום כיפור, יתפלל בבית ולא יילך לבית הכנסת. יוני התלבט מאוד מה עליו לעשות.

מצד שני:

הוא מרגיש חולשה גדולה בזמן האחרון, ואולי בכל זאת כדאי להקשיב להמלצת הרופאים, ולמרות שייגרמו לו צער ועוגמת נפש, עדיף שהוא יישאר ויתפלל בבית, ולא ייאמץ את עצמו וחלילה יסכן את בריאותו.

מצד אחד:

הוא רוצה מאוד להתפלל בבית הכנסת ביום כיפור. גם אם הוא יהיה חלש ויהיו לו כאבי ראש, ולמרות המלצת הרופאים, הוא רוצה מאוד לצום ולהתפלל בבית הכנסת.

מה דעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ה'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

מי אני? | מי אני?

1. האדמו"ר השביעי והאחרון של חסידות חב"ד.
2. נולד וגדל ברוסיה ומשם עבר לארצות הברית.
3. הקים את מפעל השליחים ובתי חב"ד בכל רחבי העולם.
4. יזם מבצעים לעידוד קיום מצוות כמו טנק המצוות, הנחת תפילין, מפעלי חסד ועוד.
5. דיבר רבות על הגאולה וחיזוק האמונה בביאת המשיח.

ל"א אומאזיחא ללא
סנאס לטא - ל"אבולא ל"אבולא

הצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה

כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לימוד תלמוד בחופש הגדול, קהילת היישוב 'מגדלים'

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0				
495	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 גלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אינו שרה	-3760 בריאת העולם

דבר תורה

יום הכיפורים נפתח בתפילת "כל נדרי" המפורסמת העוסקת בהתרת הנדרים שנדרנו במהלך השנה. לכאורה דבר זה מוזר שכן רובנו כלל לא נודרים נדרים, ומדוע יש להקדיש את הרגעים החשובים הללו לנושא שהוא קטן ושולי? התשובה לדבר טמונה בלשון בה משתמשת התורה כשאדם נודר נדר: "איש כי ידור נדר... לאסור איסר על נפשו". הנדר הוא סמל לכל הדברים ש"אוסרים" - שכולאים וקושרים אותנו כאסיר אל העבר ולא נותנים לנו להתקדם ולפתוח דף חדש. השלב הראשון בניקיון ובטהרה של יום הכיפורים מתחיל בהתרת כל אותם הדברים שקושרים ואוסרים אותנו למקום הלא טוב בו היינו. רק לאחר התרת אותם קשרים ניתן יהיה לעלות למעלה ולהיטהר לקראת הדף חדש שמתחיל ביום הזה.

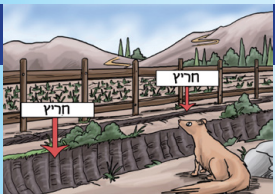
סדר זיקין | מסכת בבא בתרא, דף ק"ו - ק"ט

באמצעות גורל. למשל, אם היו שני אחים, הם מחלקים את הנכסים לשני חלקים שווים ועורכים גורל שיקבע באיזה חלק יזכה כל אחד. בדף זה לומדים חידושי: **מַרְנַע עֲרִיכַת הַגּוֹרֵל כְּבָר אִי אֶפְשֵׁר לְהִתְחַרֵּט עַל הַחֲלוּקָה אֲפִילוּ אִם עָדִיו לֹא נַעֲשָׂה מַעֲשֵׂה הַנִּיּוּ, מִפְּנֵי שֶׁהַגּוֹרֵל עֲצָמוּ נֶחְשָׁב כְּמוֹ "קִנְיִן".** התלמוד גם עוסק במקרה מענין: היו שני אחים שחילקו ביניהם את הירושה. לימים הגיע אדם מחוץ לארץ והתברר שגם הוא אח שלהם שהם אף פעם לא ידעו מקיומו. לאור הגעתו של האח החדש התעוררה השאלה - מה עושים עם החלוקה הקודמת שהיתה בטעות רק בין שני אחים? יש אַמּוּרָאִים שְׂאָמְרוּ שֶׁהַחֲלוּקָה בְּטֵלָה וְעַתָּה עַל שְׁלוֹשָׁתָם לְחַלּוֹק מִחֻדָּשׁ. לְעוֹמָתָם, אַמּוּרָאִים אֲחֵרִים אָמְרוּ שֶׁהַחֲלוּקָה אֵינָה בְּטֵלָה לְנִמְרִי, אֲלֹא כָּל אֶחָד יִקַּח שְׁלִישׁ מֵהַחֶלֶק שֶׁהוּא קִיבֵּל וְיִתֵּן לְאֶחַ הַנוֹסֵף.

דף ק"ז: שעבוד נכסים

אחת הפעולות שיכולות להתבצע בקשר שבין מלווה ללווה היא "שעבוד נכסים". למשל, ראובן לווה כסף משמעון, הם כתבו שטר חוב עם עדים: "אני ראובן לוייתי אלק ש"ח משמעון", ועדים חתמו על השטר. מעתה לא רק ששמעון עצמו מתחייב לפרוע בבוא העת את החוב, אלא גם הנכסים שלו משועבדים לפרעון החוב. למשל, אם לראובן אין כסף לפרוע את ההלוואה, רשאי שמעון לגבות את אחת הפרקעות של ראובן, אפילו שראובן כבר מכרה לאדם אחר. במקרה שכזה שמעון ניגש אל הקונה ואומר לו: "מצטער מאוד, אבל על הנכס הזה יש לי שעבוד נכסים, ולכן עליך להעבירו אלי". גביה כזו מכונה "טרפה", כלומר שהמלווה "טורף" את הנכס מהקונה. שעבוד נכסים חל רק בהלוואה שנוערכת בשטר, אבל בהלוואה בעל פה אין שעבוד נכסים והמלווה אינו יכול לטרוף נכסים מהקונים של הלווה.

דף ק"ח: חריץ וכן חריץ

אדם מכר לחברו פרקה, וכך הם סיכמו ביניהם: "חצי מהשדה שלי אני מוכר לך". באופן זה המוכר מחליט איזה חצי הוא נותן לקונה. המשנה מוסיפה ואומרת שעל המוכר להוסיף לקונה מלבד מחצית השדה עוד מעט שטח קטן כדי להקים גדר ולעשות "חריץ וכן חריץ". מהם "חריץ וכן חריץ"? ובכן, לעיתים גדר אינה מספיקה לשדה, שכן יש חיות שקופצות מעל הגדר, למשל נמיה. לפיכך היו חופרים שני חריצים בקרקע לאורך הגדר, חריץ אחד רחב שכונה "חריץ" וחרץ נוסף צר שכונה "בן חריץ", כך החיות מתקשות לזנק מעל הגדר.

דף ק"ט: ירושה - נחלה

הסוגיות הנלמדות בדפים אלו מרבות לעסוק בדיני ירושה. ירושה מכונה גם "נחלה", ולכן אפשר לננות את הירש "נוחל" ואת המוריש "מנחיל". המשנה אומרת שלענין ירושה יש ארבעה סוגים של קרובי משפחה. במאמר זה נלמד על שניים מהם ובמאמר הבא על שניים נוספים.

סוג ראשון: קרובי משפחה ש'נוחלים ומנחילים', הם גם יורשים וגם מורשים זה לזה. למשל בן ואב, הבן נוחל מאביו, וגם מנחיל לאביו, כי אם הבן נפטר ואין לו בנים - אביו יורש אותו.

סוג שני: קרובי משפחה ש'נוחלים ולא מנחילים' - יורשים ולא מורשים, למשל בן ואמא, הבן יורש את אמא (כשאין לה בעל) אבל האמא אינה יורשת את הבן, אלא אביו (ואם אביו מת, אזי קרובי אביו יורשים).

חידה!

זהו את המילים הבאות, שבכולן יש אותיות דומות:

1. קרקע שעוברת בירושה
2. מקור מים זורמים
3. להקה של חרקים רבים
4. ירד מקו הבריאות

(טזטז 'טזטז' טזטז 'טזטזטז)

שאלות השבוע???

1. מה ביקש רב אשי ממלאך המוות?
2. מה עושים שני אחים שחלקו בירושה, וגילו שיש להם אח נוסף?
3. כיצד מגינים על השדות מפני נמייה?

בין הפתרים נכונה תערוך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *כפיקוח רואה חשבון

